

Powstanie ewidencja pokrzywdzonych

Z inicjatywy Stowarzyszenia CEESTAHC (Central & Eastern European Society of Technology Assessment in Health Care; www.ceestahc.org) w lutym 2010 r. rozpocznie się realizacja projektu pod nazwą Ewidencja Pokrzywdzonych. Celem przedsięwzięcia będzie ocena zgłoszonych bądź też wyszukanych świadczeń medycznych, do których dostęp w Polsce jest ograniczony z uwagi na ich niedofinansowanie.

Na stronie internetowej Ewidencji Pokrzywdzonych prezentowane będą świadczenia zdrowotne (w tym leki) charakteryzujące się wysoką i niezaprzeczalną skutecznością oraz wysoką opłacalnością, biorąc pod uwagę przyjęte w Polsce granice efektywności kosztowej, których podaż jest niewystarczająca, jeśli chodzi o najbardziej oczywiste i podstawowe potrzeby chorych. Generalnie będą to świadczenia niedofinansowane, co powoduje, że dostęp do nich jest czasowo lub permanentnie ograniczony, a są one niezwykle potrzebne, bardzo skuteczne i bardzo opłacalne. Ponieważ więc będą to głównie podstawowe technologie medyczne, wydaje się, że zapewnienie do nich szerokiego i łatwego dostępu dla ubezpieczonych jest najważniejszym zadaniem systemu ochrony zdrowia. Ewidencja Pokrzywdzonych stanowić ma również źródło sprawdzonej informacji dla płatnika i decydentów, gdzie ogranicze-

nia dostępu do świadczeń zdrowotnych są z pewnością nieuzasadnione i najbardziej bolesne dla chorych.

Celem projektu Stowarzyszenia CEESTAHC jest przede wszystkim niesienie pomocy pacjentom, słusznie czującym, że choć płacą składki na ubezpieczenie zdrowotne, są oszukani przez system, a za którymi nikt dotychczas nie chciał się ująć. Za podstawowymi niezbędnymi im świadczeniami nie stoi bogaty producent, a chorzy nie są najczęściej w żaden sposób zorganizowani, cierpiąc w milczeniu. Ewidencja ma również zwrócić uwagę na problem niegospodarności w systemie ochrony zdrowia w Polsce, przejawiającej się tym, że chorzy zostają pozbawieni dostępu do podstawowych świadczeń zdrowotnych, podczas gdy publiczne pieniądze wydawane są na bardzo drogą aparaturę dla małych szpitali, gdzie często brak jest odpowiednich warunków, by ją efektywnie wykorzystać, czy na horrendalnie drogie technologie medyczne, przynoszące jedynie niewielkie korzyści zdrowotne. Stowarzyszenie chce ponadto pokazać, do czego prowadzi niewłaściwe wyznaczanie limitów. Odpowiednia wycena podstawowych świadczeń jest najważniejszym warunkiem zapewnienia dobrej podaży, z kolei nieodpowiednia wycena prowadzi do braku możliwości uzyskania świadczenia,

np. zwykłej porady u lekarza onkologa, endokrynologa czy laryngologa. Innym jaskrawym przykładem nadającym się do prezentacji w ramach ewidencji jest brak dostępu do taniego badania USG z wyjaśnieniem personelu medycznego, że „na USG skończyły się limity w tym roku”, przy czym równocześnie oferuje się pacjentowi wykonanie o wiele droższej tomografii lub rezonansu magnetycznego, gdyż „tu limitów jeszcze nie wyczerpaliśmy” – dotyczy to sytuacji, gdy znacznie droższe badanie diagnostyczne nie jest niezbędne. Innym przykładem mogą być dzieci z porażeniem mózgowym, które można poddać zabiegom dentystycznym wyłącznie w znieczuleniu ogólnym. Niestety, z uwagi na „limity” na znieczuleniu ogólne w tym wskazaniu, w niektórych województwach dzieci muszą oczekiwać na znieczulenie umożliwiające podstawowe i niedrogie zabiegi w dwuletnich kolejkach.

Stowarzyszenie CEESTAHC ma nadzieję, że inicjatywa doprowadzi do zniesienia bądź choćby ograniczenia jednej z zasadniczych niedoskonałości systemu ochrony zdrowia w Polsce, którą są kolejki do podstawowych świadczeń zdrowotnych. Należy mieć na względzie, że kolejka jest „technologią o udowodnionej szkodliwości”. Kolejka nie jest jednak patologią systemu, a jedynie objawem prawdziwej jego choroby. Chorobą natomiast jest dysproporcja między wielkością dostępnych funduszy a zawartością (często czysto teoretyczną) koszyka świadczeń „gwarantowanych” w Polsce. Ta dysproporcja w ostatnich dwóch latach istotnie się pogłębiła, a więc

foto: images.com/Cobis

i skala niesprawiedliwości wzrosła. Ewidencja Pokrzywdzonych wskaże te świadczenia, do których dostęp przede wszystkim powinien być zapewniony i w żadnej mierze nie powinno się go ograniczać.

Ewidencja Pokrzywdzonych ma służyć zmniejszeniu niesprawiedliwości w polskim systemie ochrony zdrowia. Dlatego stowarzyszenie CEESTAHC poszukuje partnerów gotowych współdziałać na rzecz inicjatywy. Zainteresowani nawiązaniem współpracy lub wsparciem ewidencji proszeni są o kontakt mailowy na adres: sekretariat@ceestahc.org.

Krzysztof Łanda, prezes HTA Audit